

B9-0487/2021

4.10.2021

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság nyilatkozatát követően

benyújtva az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

a Tigrében kialakult humanitárius helyzetről
(2021/2902(RSP))

Pedro Marques, Maria Arena
az S&D képviselőcsoport nevében

B9-0487/2021

**Az Európai Parlament állásfoglalása a Tigrében kialakult humanitárius helyzetről
(2021/2902(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Etiópiáról szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés társelnökeinek 2020. november 9-i nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatalának (OCHA) Etiópiáról szóló, legutóbb 2021. szeptember 21-én frissített helyzetjelentésére,
- tekintettel Moussa Faki Mahamat, az Afrikai Unió Bizottsága elnökének az etiópiai helyzetről szóló, 2021. március 11-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Etiópiáról szóló, 2021. március 11-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel Josep Borrellnek, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a legfrissebb etiópiai fejleményekről szóló, 2021. július 12-i nyilatkozatára,
- tekintettel António Guterres ENSZ-főtitkárnak az etiópiai de facto humanitárius blokádról szóló, 2021. augusztus 26-i nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi biztosa, Michelle Bachelet Tigréről szóló, 2021. szeptember 13-i nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ OCHA Etiópiáról szóló, 2021. szeptember 23-án közzétett helyzetjelentésére,
- tekintettel António Guterres ENSZ-főtitkár az ENSZ tisztviselőinek kiutasításáról szóló, 2021. szeptember 30-i nyilatkozatára,
- tekintettel Josep Borrell alelnök/főképviselő, Jutta Urpilainen, a nemzetközi partnerségekért felelős biztos és Janez Lenarčič válságkezelési biztos Etiópiáról szóló, 2021. február 8-i közös nyilatkozatára,
- tekintettel Borrell alelnök/főképviselő és Lenarčič biztos 2021. június 23-i közös nyilatkozatára a Tigré tartományban elkövetett légitámadásról,
- tekintettel Borrell alelnök/főképviselő és Lenarčič biztos 2021. június 25-i, három humanitárius dolgozó Tigrében történt meggyilkolásáról szóló közös nyilatkozatára,
- tekintettel az Etióp Demokratikus Szövetségi Köztársaság 1994. december 8-án elfogadott alkotmányára, és különösen az alapvető jogokról és szabadságokról, emberi jogokról és demokratikus jogokról szóló III. fejezet rendelkezéseire,

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel az Emberi Jogok és a Népek Jogainak Afrikai Chartájára,
 - tekintettel a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartára,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
 - tekintettel a Cotonoui Megállapodás második felülvizsgálatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel annak ellenére, hogy az etióp szövetségi kormányerők 2021. július 28-án kivonultak Tigré tartomány nagy részéből, erőik és szövetségeseik azóta de facto blokádot vontak a tartomány köré, és az Afar és Amhara felé vezető útvonalak erősen militarizálódtak; mivel ez az élelmiszer-ellátás, a gyógyszerek és az üzemanyag krónikus hiányához vezetett egy olyan időszakban, amikor 5,2 millió ember szorul sürgős segítségre, és ez a helyzet csak súlyosbodni látszik;
- B. mivel Etiópiában már a harcok kezdete előtt 15,2 millióan szorultak humanitárius segítségre, közülük 2 millióan a Tigré tartományban; mivel Tigré tartomány Etiópia ötödik legnépesebb tartománya, ahol több mint 6 millió ember él, és amely 100 000 belső menekültnek és 96 000 eritreai menekültnek ad otthont; mivel számos nagy menekülttáborral rendelkezik, amelyekben a nem kormányzati szervezetek szerint az ott élők 44 %-a gyermek; mivel 2021 júliusáig a konfliktus miatt mintegy 1,9 millió ember kényszerült elhagyni lakóhelyét Tigrében;
- C. mivel a tigréi konfliktus 2020. novemberi kezdete óta a valós idejű információkhoz való hozzáférést súlyosan hátráltatták a kormány által bevezetett korlátozások, többek között a kommunikáció elvágása és a humanitárius erőfeszítések akadályozása, továbbá a tigréi, valamint az Afar és Amhara tartománybeli eseményekről szóló híradások megakadályozása, ahová a konfliktus továbbterjedt;
- D. mivel számos beszámoló érkezett arról, hogy az etiópiai és eritreai csapatok harctéri vereségeket követően tömegesen meggyilkoltak polgári személyeket; mivel 2021 augusztusában a szudáni hatóságok arról számoltak be, hogy körülbelül 50 ember holttestét találták meg a Tekeze folyóban, amely Nyugat-Tigré és Szudán határfolyója; mivel 2021 januárjában az etióp és eritreai erők Tigré központi részén, Mahbere Dego környékén több falut is megtámadtak és felégették; mivel 2020. november 28-án az eritreai erők bírósági eljárás nélkül kivégeztek több száz személyt Axumban, melynek során többek között polgári személyeket is megöltek otthonukban;
- E. mivel a nemzetközi emberi jogi szervezetek szerint a konfliktus kezdete óta Tigré tartomány különböző részeiben több alkalommal is válogatás nélkül meggyilkoltak polgári személyeket, ideértve többek között a 2020. november 9-én Mai-Kadrában elkövetett mészárlás, melynek során több száz polgári személyt gyilkoltak meg, ami háborús bűnnek minősülhet, a 2021. június 22-én Edaga Selusban a piacon történt robbantás, amely több tucatnyi ember halálát okozta, valamint 2021. június 25-én az Orvosok Határok Nélkül személyzete három tagjának meggyilkolása Abiy Addi város határában;

- F. mivel az etióp, eritreai és az amharai regionális fegyveres erők továbbra is széles körben alkalmaznak a nőkkel és lányokkal szemben nemi erőszakot és egyéb szexuális erőszakot, valamint halálos fenyegetéseket és etnikai alapú sértegetéseket, továbbá szexuális rabszolgaság körülményei között tartanak fogva nőket; mivel a kormányzati erők és tisztviselők zaklatják és megfenyegetik a szexuális erőszak túlélőit támogató humanitárius szervezeteket és nemzeti egészségügyi szolgáltatókat;
- G. mivel a konfliktus során a humanitárius dolgozókat megfenyegették és megtámadták, és az ENSZ 2020 novembere óta 23 humanitárius dolgozó haláláról számolt be; mivel az etióp nemzeti védelmi erő (ENDF) 2021 júniusában megtámadta a Unicef irodáit, és többek között tönkretette a humanitárius segítségnyújtáshoz szükséges kritikus fontosságú kommunikációs eszközöket; mivel a harcban álló felek, különösen az eritreai kormányerők szándékosan támadtak meg és foglaltak el egészségügyi létesítményeket; mivel a humanitárius dolgozók munkáját megnehezítő logisztikai korlátozások és igazságtalan bürokratikus akadályok tovább késleltették a kritikus fontosságú ellátás eljuttatását Tigré tartományba; mivel 2021. szeptember 30-án Etiópia hét vezető ENSZ-tisztviselőt utasított ki, amit az ENSZ és a nemzetközi közösség határozottan elítélt;
- H. mivel tekintettel arra, hogy a humanitárius szállítmányok célba juttatása továbbra is erősen korlátozott, egyre nő az élelmiszer-ellátás bizonytalansága miatt szenvedők száma, amit tovább súlyosbít a sáskajárás és a rossz termés, így legalább 5,2 millió ember szorul sürgősségi élelmezési segélyre, és 400 000 ember éhínséghez közeli körülmények között él; mivel az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala 2021-ben 99 millió dollárra becsüli az etiópai vészhelyzettel kapcsolatos pénzügyi szükségleteket;
- I. mivel a konfliktus során számos alkalommal válogatás nélküli bombázásokra és csapásokra került sor a városi területeken, különösen lakóházak, kórházak, iskolák és piacok elleni támadásokra, ami civilek ezreit kényszerítette otthonaik elhagyására; mivel 2021 áprilisa óta több alkalommal beszámoltak arról, hogy az amharai regionális erők milíciái gyilkosságok, tömeges letartóztatások, kínzások és bántalmazások, szexuális erőszak, valamint termények, állatok és vagyontárgyak fosztogatása révén a nyugat-tigréi polgári lakosságot lakóhelyének elhagyására kényszerítették, amit az Egyesült Államok külügyminisztere etnikai tisztogatásnak nyilvánított;
- J. mivel azt követően, hogy 2021 júniusában az etióp szövetségi erők kivonultak Tigré tartomány egyes részeiből, az etióp hatóságok Addisz-Abebában önkényesen letartóztattak és erőszakkal eltűntettek a tigrinya etnikumhoz tartozó személyeket; mivel a nemzetközi emberi jogi szervezetek szerint az ország más részein tigrinya lakosokat felfüggesztettek munkájukból, és megakadályozták, hogy Etiópián kívülre repüljenek; mivel fizikai és digitális megfigyelésekről, valamint tömeges önkényes letartóztatásokról és fogva tartásokról is beszámoltak;
- K. mivel Etiópia aláírta a Cotonoui Megállapodást, amelynek 96. cikke az AKCS–EU-együttműködés alapvető elemeként határozza meg az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását;
- L. mivel az EU Etiópiával folytatott fejlesztési együttműködése a világon az egyik legnagyobb, és a 2014–2020-as időszakban 815 millió eurót tett ki; mivel Etiópia az

Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért egyik fő kedvezményezettje is, és ennek keretében a 2015–2019 közötti időszakban több mint 336 millió eurót kapott; mivel 2020-ban az EU 53,7 millió euró értékben biztosított humanitárius projekteket Etiópiában, életmentő segítséget nyújtva az erőszak vagy természeti veszélyek miatt lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára, beleértve 11 millió eurót kifejezetten a Tigré tartomány számára;

1. határozottan elítéli a folyamatos erőszakot és az alapvető emberi jogok súlyos megsértését Etiópiában és Tigré tartományban; sajnálatát fejezi ki az etiópiai szövetségi kormány és szövetségesei – köztük az eritreai erők – és a Tigréi Népi Felszabadítási Front által vezetett tigréi regionális vezetés közötti jelenlegi fegyveres konfliktus miatt; felszólítja az összes felet, hogy kötelezzék el magukat az azonnali tűzszünet mellett, és vállaljanak szerepet demokratikus eszközökkel annak érdekében, hogy tartós békés megoldást találjanak, hozzanak létre tűzszüneti nyomon követési mechanizmust, valamint inkluzív párbeszéd révén törekedjenek a nemzeti konszenzus kialakítására;
2. szolidaritását fejezi ki az erőszak áldozatai és az érintettek családjai iránt; elítéli az ártatlan civilek halálát és meggyilkolását, valamint a bírósági eljárás nélküli kivégzéseket; felszólítja minden részt vevő fél erőit, hogy tartsák tiszteletben a nemzetközi emberi jogokat és a nemzetközi humanitárius jogot, és biztosítsák az emberek védelmét az érintett területeken; emlékeztet arra, hogy a polgári lakosság elleni szándékos támadások háborús bűncselekménynek minősülnek, és hogy a büntetőjogi felelősséggel gyanúsított személyeket a nemzetközi normákkal teljes összhangban, nyílt és hozzáférhető polgári bíróságok elé kell állítani; felszólít arra, hogy a nemi erőszak vagy szexuális rabszolgaság elkövetésével gyanúsított személyekkel szemben folytassanak vizsgálatot olyan háborús bűncselekmények és emberiség elleni bűncselekmények miatt, mint a nemi erőszak, a szexuális rabszolgaság, a kínzás és az üldözés;
3. sürgősen kéri, hogy valamennyi érintett nemzeti, regionális és helyi szereplő tegye lehetővé a humanitárius segítség azonnali és akadálytalan eljuttatását a tigréi érintett lakossághoz, véget vetve a régiót sújtó de facto blokádnak, és tegye lehetővé a humanitárius segítségnyújtást és a kritikus fontosságú szállítmányok bejuttatását, ideértve az élelmiszereket, gyógyszereket és üzemanyagokat;
4. mélységesen sajnálja, hogy az etiópiai kormány 2021. szeptember 30-án úgy határozott, hogy kiutasítja az ENSZ egyes vezető tisztviselőit, és felszólítja a kormányt, hogy haladéktalanul vonja vissza ezt a döntést; elvárja, hogy az etióp kormány a humanitárius segítségnyújtás biztosítása érdekében biztosítson azonnali és korlátozás nélküli bejutást a humanitárius szervezetek számára a konfliktus sújtotta régiókba;
5. felhívja az etióp hatóságokat, hogy nyújtsanak azonnali és megfelelő segítséget – többek között orvosi ellátást, élelmiszert és menedéket – a tigréi és addisz-abebai táborokból távozni kényszerült eritreai menekültek és menedékkérők ezrei számára, valamint hogy működjenek együtt az eritreai hatóságokkal és az ENSZ tisztviselőivel annak érdekében, hogy meghatározzák több ezer eltűnt eritreai menekült sorsát és hollétét;
6. emlékezteti a tigréi konfliktusban, valamint az amharai és az afari tartományokban zajló

szélesebb körű konfliktusban részt vevő valamennyi felet azon kötelezettségeikre, hogy a nemzetközi emberi joggal és a nemzetközi humanitárius joggal teljes összhangban kell eljárniuk, többek között tartózkodniuk kell az emberek megélhetésének célba vételétől és a polgári tulajdon megtámadásától, valamint alapos vizsgálatot kell folytatniuk a visszaélésekért felelős személyekkel szemben és bíróság elé kell állítaniuk őket; felszólítja valamennyi felet, hogy tegyék lehetővé a független emberi jogi megfigyelők és vizsgálók korlátlan bejutását, ideértve az ENSZ és az Afrikai Unió vizsgálóinak bejutását is;

7. sürgeti a szövetségi hatóságokat, hogy haladéktalanul állítsák le az önkényes letartóztatásokat, az erőszakos eltüntetések, valamint a tigrinya közösségekre vonatkozó profilalkotást és célba vételüket Etiópia-szerte; felszólítja az etióp hatóságokat, hogy tegyenek határozott intézkedéseket az etnikai profilalkotással szemben, és biztosítsák az etnikai kisebbségek védelmét az egész országban; felszólítja az etióp kormányt, hogy hajtson végre reformokat az emberi jogok védelme, és valamennyi etnikai csoport számára a kormányzati szolgáltatásokhoz és erőforrásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása érdekében;
8. továbbra is mély aggodalommal tölti el a félretájékoztató és a gyűlöletbeszéd terjedése; felszólítja a konfliktusban érintett valamennyi felet, hogy tartózkodjanak az uszító nyelvezet és a gyűlöletbeszéd használatától; sürgeti a nemzeti és helyi hatóságokat, a médiaszervezeteket és a nyilvánosságot, hogy tartózkodjanak a veszélyeztetett lakossággal szembeni erőszakra és megkülönböztetésre való felbujtástól;
9. felszólítja az Etiópiával szomszédos államokat, különösen Eritreát, hogy tartózkodjanak minden olyan politikai és katonai beavatkozástól, amely hozzájárul a konfliktushoz; hangsúlyozza, hogy ellenkező esetben fennáll a kockázata a tágabb régió destabilizálódásának, ami katasztrófális következményekkel járhat a nemzetközi békére és biztonságra nézve; felszólítja az Etiópiával szomszédos államokat, hogy vállaljanak proaktív szerepet a konfliktus enyhítését célzó diplomáciai támogatás nyújtásában;
10. üdvözli az alelnök/főképviselet és a Bizottság diplomáciai erőfeszítéseit, amelyek a humanitárius segítség akadálytalan célba juttatására szólítanak fel, elítélik a felek által elkövetett visszaéléseket és sürgetik az elszámoltathatóságot; sajnálja azonban, hogy a tagállamok eddig megakadályozták az erőteljesebb és hatékonyabb intézkedések elfogadását; felhívja a tagállamokat, hogy a Külügyek Tanácsának 2021. október 18-i ülésén határozottan lépjenek fel, a helyzet súlyosságának és sürgősségének hatékony kezeléséhez szükséges intézkedések elfogadásával;
11. felszólítja a Tanácsot, hogy fogadjon el fegyverembargót, amely véget vet a fegyverek és minden egyéb katonai felszerelés Etiópiának és Eritreának történő átadásának és értékesítésének; felhívja a Tanácsot, hogy sürgősen fogadjon el célzott szankciókat az etióp kormánnyal, a kormány- vagy szövetségi erőkkel, az amharai tartományi kormánnyal, a reguláris vagy irreguláris erőkkel, a Tigréi Népi Felszabadítási Fronttal, az eritreai kormánnyal vagy Tigrében az emberi jogok súlyos megsértéséért és a nemzetközi humanitárius jog megsértéséért, többek között a humanitárius segítségnek a régió valamennyi területére való bejutásának akadályozásáért felelős erőkkel kapcsolatban álló személyekkel és szervezetekkel szemben;

12. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa mindeközéig nem foglalkozott a tigréi helyzettel, és azt hivatalosan nem vette fel napirendjére; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy továbbra is vállaljanak proaktív szerepet az ENSZ Biztonsági Tanácsában a humanitárius segítség akadálytalan eljuttatásának biztosítása, a polgári lakosság védelmének előmozdítása, a nemzetközi jog súlyos megsértésének megszüntetése és az ilyen atrocitások miatti elszámoltathatóság biztosítása érdekében; kéri, hogy az ENSZ emberi jogi főbiztosa az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának ülésén tartson ülések közötti tájékoztatót Tigréről, hogy ismertesse az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala és az etiópiai emberi jogi bizottság közös vizsgálatáról készült jelentés megállapításait; hangsúlyozza, hogy a közös vizsgálatnak elő kell segítenie egy szilárd nemzetközi nyomozati mechanizmus alapjainak lefektetését, amelyet az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa sürgősséggel hozna létre;
13. sürgeti az EU és a tagállamok vezetőit, hogy az Afrikai Unió és az EU soron következő csúcstalálkozóján és vezetőinek találkozóján kezeljék prioritásként a Tigrében és Észak-Etiópiában kialakult emberi jogi és humanitárius helyzetet, és szorosan működjenek együtt valamennyi nemzetközi partnerrel az összehangolt humanitárius segítségnyújtás és az emberi jogok megsértéséért felelős személyek elleni fellépés érdekében;
14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európai Külügyi Szolgálatnak, Etiópia szövetségi kormányának és szövetségi parlamentjének, Eritrea kormányának, a tigréi hatóságoknak, a Szudáni Köztársaság kormányának, a Kormányközi Fejlesztési Hatóság kormányainak, az Afrikai Uniónak és tagállamainak, a Pánafrikai Parlamentnek és az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek.